

- підтримка інвестиційних проектів в сфері реконструкції і будівництва науково-ослідних установ і організацій.

Отож, комплексний розвиток наукового туризму в Україні, здатен забезпечити не лише фінансові надходження, як підвид туристичної галузі, а й закумуляувати інтелектуальний потенціал, який в подальшому може виступити як проект певних реформ так і інвестиційний ресурс.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Tourism & the Millennium Development Goals [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.unwto.org/>*
2. *Квартальнов, В.А. Туризм: учебник / В.А. Квартальнов. - Москва: Финансы и статистика, 2003. - 314 с.*

Михальчук Андрій Васильович, студент 3 курсу,
Пробоїв Ольга Анатоліївна, к.е.н., доцент
доцент кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту

ТРАНСНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ЯК ФАКТОР ПОДОЛАННЯ СИСТЕМНИХ КРИЗОВИХ ЯВИЩ

В сучасних умовах розвитку світового господарства процеси транснаціоналізації виробництва та обміну стали однією з найважливіших ознак і характерною рисою прогресуючого процесу глобалізації економіки, який дедалі більше впливає на окремі національні господарства, в тому числі, й на економіку України.

Третє тисячоліття загострило глобальні проблеми сучасності й ознаменувалось посиленням кризових явищ, які спонукали різні за рівнем розвитку держави до утворення інтеграційних угруповань з метою зняття бар'єрів на шляху вільного руху товарів, капіталів, робочої сили, що посилює вплив транснаціональних капіталів на вітчизняні економіки. Транснаціоналізація української економіки є невід'ємною рисою оптимальної моделі її інтеграції до світогосподарських процесів й необхідною передумовою подолання кризових явищ та забезпечення високих темпів довгострокового економічного зростання, що й визначає актуальність обраної теми дослідження.

Дослідженнями процесів транснаціоналізації економік у світовому господарстві займаються такі українські й зарубіжні вчені: М. Бломсторм, М.Кассом, О. Білорус, Д. Лук'яненко, О. Гончаренко, Ю.Мацейко, В. Зленко, О. Гаврилюк, Б. Гунський, О. Рогач, А. Шевцов та ін.

Для сучасної світової економіки з її процесами глобалізації характерна значна концентрація капіталів, кількісний та якісний ріст транснаціональних корпорацій і фінансових груп, розмитість економічних кордонів країн та прискорене формування єдиного загальносвітового ринку. У контексті цих явищ проблемою глобалізації є наслідки від впливу переміщення капіталу транснаціональними корпораціями у різні країни, у формі прямих інвестицій, на економіку цих країн. Процеси реформування, які відбуваються в Україні впродовж останніх років в рамках обраного курсу євроінтеграції, об'єктивно створюють підвалини для поширення в ній і процесів транснаціоналізації. Цьому сприяє політика обмеження прямого втручання держави в

економічні процеси і зменшення рівня витрат на економічний розвиток у складі державного бюджету країни.

Позитивні наслідки від транснаціоналізації економіки полягають, насамперед, в отриманні доступу до додаткових джерел фінансового капіталу, нових технологій та потенціалу інновацій, у використанні сучасного організаційно-управлінського досвіду [1; 2].

Сприятливість інвестиційного клімату для транснаціоналізації економіки зумовлює не тільки позитивний приплив капіталу в країну, а й супроводжується негативними наслідками, що полягають у нестиковці цілей діяльності ТНК з національними інтересами країни – реципієнта, оскільки філії ТНК набувають рис наднаціональних структур й керуються власними глобальними інтересами, що не співпадають з інтересами національного економічного розвитку й протирічать національній економічній безпеці [1;2].

Попри посилення рівня транснаціоналізації економіки України протягом останніх років, він все ще залишається на відносно незначному рівні. Це є наслідком невиразної політики щодо залучення прямих іноземних інвестицій в Україну та майже повної відсутності чіткої політики щодо інвестування за кордон шляхом підтримки, перш за все, процесів концентрації національного капіталу та надання йому відповідного політичного сприяння.

Політика уряду країни, спрямована на оптимальне використання можливостей транснаціоналізації та нейтралізації її можливих негативних наслідків, має бути комплексною і ґрунтуватися на чітко визначених у часі та просторі національних цілях і пріоритетах [3].

Загалом, негативний вплив інвестицій ТНК на економічні процеси в Україні повинен бути нівельований збалансованою системою державного регулювання іноземних інвестицій, яка мусить мати кількісну оцінку економічної безпеки України внаслідок діяльності ТНК на основі знаходження співвідношення введеного капіталу та репатріації прибутку, бути спрямованою на недопущення дискримінації національних товаровиробників й порушення рівноваги фондового ринку, а з іншого боку, - стимулювати зацікавленість ТНК у формуванні структурних ланок в Україні для покращення галузевої структури економіки.

Проте, будь-які зусилля держави у сфері залучення іноземних інвестицій нівелюються складною політичною й економічною ситуацією, несприятливим інвестиційним кліматом, на який значною мірою впливає рівень корумпованості на усіх щаблях державного управління (див. табл.1).

Таблиця 1

Корупція в країнах Європи та Близького Сходу

Рейтинг 2017 року	Країна	% 2017 рік	%2015 рік	Рейтинг L4L	Рейтинг 2015
<i>A</i>	<i>B</i>	<i>B</i>	<i>Г</i>	<i>Д</i>	<i>E</i>
1	Україна	88	80	1	7
2	Кіпр	82	N/A	N/A	N/A
3	Греція	81	69	2	12
4	Словаччина	81	78	3	8
5	Хорватія	79	92	4	1
6	Кенія	79	90	5	2
7	Південна Африка	79	78	6	9
8	Угорщина	78	73	7	10

Сучасні детермінанти економічного розвитку України та світу

<i>A</i>	<i>B</i>	<i>B</i>	<i>Г</i>	<i>Д</i>	<i>Е</i>
9	Індія	78	80	8	6
10	Єгипет	75	64	9	15
11	Словенія	74	87	10	3
12	Нігерія	73	72	11	11
13	Італія	71	67	12	14
14	Болгарія	68	N/A	N/A	N/A
15	Туреччина	67	63	13	16
16	Росія	66	60	14	18
17	Іспанія	64	69	15	13
18	Чехія	63	61	16	17
19	Португалія	60	82	17	5
20	Сербія	57	84	18	4
21	Йордан	53	N/A	N/A	N/A
22	Латвія	51	55	19	19
23	Ірландія	47	50	20	20
24	Литва	47	45	21	21
25	Німеччина	43	26	22	30
26	Саудівська Аравія	43	44	23	22
27	Польща	38	43	24	23
28	Бельгія	36	34	25	27
29	Австрія	32	42	26	24
30	Естонія	32	21	27	33
31	Румунія	31	39	28	25
32	Франція	28	29	29	28
33	ОАЕ	27	24	30	31
34	Великобританія	25	27	31	29
35	Нідерланди	23	13	32	34
36	Оман	19	36	33	26
37	Швеція	18	10	34	37
38	Швейцарія	18	12	35	35
39	Фінляндія	16	11	36	36
40	Норвегія	10	21	37	32
41	Данія	6	4	38	38

* побудовано на основі джерела [4, с.1]

Так, за даними останнього дослідження британської аудиторсько-консалтингової групи «Ernst&Young», Україна очолює список найбільш корумпованих країн Європи та Близького Сходу.

Узагальнюючи вищезазначене, слід підкреслити, що наша держава в рамках обраного політичного курсу євроінтеграції для підвищення своєї міжнародної конкурентоспроможності має утворювати й розвивати власні транснаціональні структури. Це вимагає чіткої та послідовної політики щодо їх формування, у тому числі й стосовно експорту національного капіталу за кордон. При цьому уряд не повинен декретувати «зверху» формування вітчизняних ТНК, а має формувати економічні та юридичні умови для еволюційного визрівання цих структур у рамках конкурентної ринкової економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Міжнародні економічні відносини: сучасні міжнародні економічні відносини: підруч. для студ. екон. вузів і фак. / А.С. Філіпенко, В.А. Вергун, С.Я. Боринець, І.В. Бураковський, В.С. Будкін. - К.: Либідь, 1992. - 365с.
2. Одягайло В.М. Міжнародна економіка: навч. посіб./ В.М.Одягайло. - К.: Знання, 2005. - 397 с.
3. Романчиков В.І. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./ В.І. Романчиков, І.О. Романченко. - К.: ЦУЛ, 2008. - 256 с.
4. Рейтинг корупції E&Y: Україна на першому місці серед 41 країни [Електронний ресурс]/ ЛІГА Бізнес Інформ. – Режим доступу: http://news.liga.net/ua/news/politics/14730211-reyting_korupts_e_u_ukra_na_na_pershomu_m_sts_sered_41_kra_ni.htm.

Щепків Лілія Ярославівна, студентка 3 курсу
Козин Лариса Володимирівна, к.е.н.,
доцент кафедри міжнародної економіки,
маркетингу і менеджменту,

ВПЛИВ КОЛЬОРОВОЇ ГАМИ НА ЕФЕКТИВНЕ СПРИЙНЯТТЯ РЕКЛАМИ СПОЖИВАЧАМИ

У сучасному світі нас оточує реклама. Весь процес нашого буття пов'язаний зі світом торгівлі та послуг. Йдучи в інститут, користуючись громадським транспортом, переглядаючи телепрограми – всюди ми стикаємося з рекламними оголошеннями. За одним з визначень, «реклама – процес донесення інформації відрекламодавця до цільової аудиторії за допомогою медіа-каналів або іншими способами» [1]. Її ключовим завданням є спонукання цільової аудиторії до активних дій (вибору товару або послуги, здійснення покупки і т. п., а також формуванню бажаного для рекламодавця враження щодо об'єкту рекламування).

Одна з перших речей, які людина помічає, стикаючись з рекламою є кольори. Для оголошень, які не супроводжуються відеорядом або мультимедійним супроводом, є особливо справедливим той факт, що саме колір і дизайн є тим «цементом», який скріплює разом інші їх елементи. Підприємства і рекламні агенції ретельно зважують усі нюанси і тонкощі, перш ніж обирають саме ті, що будуть використані в програмі розвитку бренду або рекламній кампанії. Адже завдяки вірно обраному кольору оголошення може справити потужний вплив на глядача навіть перш, ніж він встиг прочитати і зрозуміти, що пропонує дана реклама.

На нашу думку, вплив кольорів на людину варто розглядати з позицій психології, фізіології та естетики. На психологічному рівні їх вплив може сприяти продажу товару чи послуги або заважати цьому. Фізіологічний вплив полягає у тому, що під дією певних кольорів зіниці очей розширюються або зменшуються, очні м'язи напружуються або розслаблюються. Вплив кольору на естетичному рівні – це створення приємної атмосфери, позитивних емоцій. Колір в рекламі викликає психологічну реакцію, підкреслює якість товару чи послуги, створює потрібне середовище, надає об'ємність йому і предметам [2].

На думку психологів і фізіологів, колір впливає на фізичний стан людей поза їх волею і поза оптичною системою. Зокрема: